

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petöfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Leleplezések és sakkhuzások.

Amult hét a politikában a leleplezések és szenzációk izgalmas hete volt. Sok dologban, ami eddig misztikus homályban volt, világosság támadt. Mesterségesen szőtt rágalmak szerte foszlottak; alattomos gyanúsítások perfid mivolta kiderült; befeketített emberek és pártok rehabilitálódtak s machiavellisztikus huncutkodásokról lerántódott a takaró.

A részleteket a napi sajtó közleményeiből ismeri már a közönség; nekünk tehát itt csak az a feladatunk, hogy az eredményt összegezzük s az eseményeket, a könnyebb áttekintés és a konzekvenciák megállapítása végett, egységes képen állítsuk a közvélemény ítélőszéke elé.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy napnál világosabban bizonyult, — amiben különben józanészű ember úgysem kételkedett — hogy a *Justh Gyula* elnöke alatt álló függetlenségi és 48-as anyapárt elvhuése, politikájának becsületessége soha, egy pillanatra sem ingadozott s szeplőtlen tisztaságát minden kísértésen keresztül megőrizte. Kiderült ugyanis a *Justh Gyula* által a király elé terjesztett memorandumból, hogy a függetlenségi párt inkább ellökte magát a felkinált hatalmat, sem hogy programjának egy szemernyi részét is föláldozza. Aki tehát még ezek után a bizonyítékok után is gyanúsítani merné a függetlenségi pártot, annak bizvást a szemébe vághatjuk, hogy rosszhiszemű és becstelen iágalmazó, főleg akkor, ha pd. a „Huzudozók“ c. multkori, szintiszta igazságot tartalmazó cikken megütközik.

Bebizonyult továbbá, hogy a *Justhék* által szétrobbantott koalíció hatvanhetes elemei a négy évig tartó koalíciós korszak alatt mindig a függetlenségi párt becsapására utaztak; mert amikor azzal biztattak bennünket, hogy a kvótaföl-emelés ellenértékül szabadkezet biztosítottak az országnak a bankkérdésben, akkor már alattomban megegyeztek az osztrákokkal arra, hogy a bankközösséget fentartják.

Bebizonyult egyszersmind, hogy annak idejében *Lukács László* is csapdát állított a függetlenségi pártnak és törbe akart bennünket csalni, midőn azt ígérte, hogy elfogadja az önálló bankot és később majd belép a függetlenségi pártba, a király előtt pedig a bankközösség fentartását képviselte. Bebizonyult, hogy ezt a *Jánusarcú* politikát *Justh Gyula* a király nyilatkozatából ismerte föl és ezért mondotta azt a királynak, hogy ilyen kétkulacos politikussal tovább tárgyalni nem hajlandó.

Bizonyára mindenki emlékezik rá, hogy akkor, amikor *Justh* a *Lukács*csal

való tárgyalás folytatását megtagadta, sokan kárhoztatták *Justh*ot, azt mondván, hogy nem kellett volna a királylyal szemben ilyen brüszk módon viselkedni. Nos, a mostani leleplezések után mindenki beláthatja, hogy ezt az eljárását *Justh*nak a politikai morál parancsolta.

Bebizonyult végül, hogy *Lukács László*, amikor a *Khuen* kormány jövetelével fenyegetőzött, maga azt mondotta, hogy a *Khuen* kormány olyan aulikus rendszert hoz, amelynek koldusa lesz az ország vagy kétszáz esztendőig lme, a *Khuen* kormány pénzügyminisztere mondta ki tehát a szentenciát a saját kormányáról s aki még ezután a szentencia, vagy ha úgy tetszik — beismerés után is támogatja a mostani kormányt, az nincs jogosítva magát hazafinak nevezni.

Ezeket a nagy eredményeket hozta meg a leleplezések hete. Tudni kell azonban — amit csak kevesen tudnak — hogy mindezek tulajdonképpen olyan sakkhuzások, amelyekkel egymást akarják megmattolni a hatvanhetes urak. A háttérben ugyanis a *Tiszaklikk* keze dolgozik, amely így akarta eltenni az útból *Lukács László*t. De nem kell hinni, hogy *Lukács* adós marad nekik. Jönni fognak még további leleplezések, amelyek majd *Tiszák* és a többi hatvanhetesek alattomos manipulációit álcázzák le.

Csak hadd jöjenek azok a leleplezések, csak hadd vetköztessék le egymást és állítsák az ország színe elé az egész hatvanhetes bandát, az egész fazékpártot a maga erkölcsi sülyedésének egész alacsonyágában. A nemzet talán majd végkép megundorodik tőlük és elküldi őket oda, ahová valók egyenként és összesen: az örök sötétségbe, a politikai sirhantok alá, ahonnet nincs többé feltámadás. Mert az apagyilkosoknak néha meg lehet bocsátani, az Efiálteszeknek azonban — soha.

A népszámlálás egy eredménye.

A népszámlálás ezuttal kiváló alapossággal és nagy körültekintéssel hajtatott végre s a begyűlt adatok feldolgozásra várnak. Az emberi szellem legérdekesebb találmányai közé tartozik, hogy miképp dolgoztatnak fel sokféle kérdéseikkel együtt ezek a milliónyi népszámlálási lapok és hogy mily rendkívül tanulságosan lehet azután a lakosság mindennemű kulturviszonyaira következtetni.

Természetes dolog, hogy hónapokba kerül mig száz meg száz ember összeállítja a lakosság, a lakások megszámlálásának egyszerű eredményeit alapszámokban s csak azután kezdődik a tulajdonképi munka mikor részletezve deri-

tetnek ki a legkomplicáltabb eredmények és a lakosság mindennemű viszonyairól szóló adatai alapján a népszámlálás évtizedenkint a tulajdonképpen nagy állami számítássá válik.

Az eddigelé nyilvánosságra jutott eredmények némely városoknál nagyobb, másoknál kisebb gyarapodást mutatnak, sőt némelyeknél egyenesen csökkenést. De ezek az előzetes, időleges adatok, pozitív észrevehető felvilágosítást is nyújtanak. Általánosságban az a tapasztalat, hogy a népszámlálás Dél-Magyarországban tetemesen mögötte maradt a korábbi értékelésnél. Kerek számokban úgy áll a dolog, hogy a helyben lakó népességet sokkal több személyre becsülték, míg a valóság nagy számmal maradt vissza.

A feltűnő hiány magyarázata Dél-Magyarországban főleg abban rejlik, hogy a felbecsülés a születések azon meghatározott százalék tételéből indult ki, amely még az 1900-ig terjedő évtizedben észleltetett, mig utólag a mostani népszámlásból kitűnt, hogy az 1900-tól 1910-ig a születések száma aránylag nem maradt meg a korábbi magasságban. Hozzájárul még az a sajnálatraméltó körülmény, hogy a lakosság nagy száma hagyta el az országot és Amerikába vándorolt. Tehát a kivándorlás egyfelől, másfelől pedig az egyke-rendszer oka annak, hogy korábbi évtizedekben észlelt emelkedés nem fokozódott a születések után várható számarányban.

A kultura terén nincs komolyabb jelenség, mint a születések csökkenése. Nem annyira a születések elégtelen száma, mint talán Franciaország, jellemző egy bizonyos korszakra, de a tultengés sem, amint az az európai kelet némely vidékén megállapítható. E tekintetben úgy a kevesebb, mint a többre nézve az erkölcsösödés általános állapotai a döntők. De a megszokott születési szám csökkenése bizonyosságot tesz arról, hogy a lakosság életviszonyaiban változás állott be s hogy az a változás nálunk milyen arányban történt, arra nézve nem lehet kétség. Tagadhatatlanul a ki nem elégitó kereseti viszonyok, az egész háztartás drágasága okozza, hogy sok ember tartózkodik a házasságtól, a házások pedig a nagy gyermek-áldást nem tartják szerencsének, ha a szülők nem tudják, miképp nevelhetik fel gyermekeiket, miképp adják meg nekik a legszükségesebbet is.

Napról-napra hallani a sok panaszt — főleg a szegényebb népnél és a középosztály-nál — a nehéz megélhetési viszonyok, a lakbér, élelmi szerek és egyéb szükségletek drágasága felett. Az egész nyilvánosság megindult, testületek és hatóságok sok-sok határozatot hoznak, szóban és írásban foly a küzdelem, még népfelvonulások és tüntetések is történnek, de a bajon segítve nincs. A születéseknek ki nem elégitó emelkedése olyan tény, amelyet elvitatni nem lehet s amely mindennél ékebben hirdeti, hogy a tömeg háztartása nyomott.

A népszámlálás eddigi eredménye már

is bizonyítja, hogy a lakosság létfenntartására nehezedező teher a legszomorubb hatást érlelte meg: a leszállított gyermek-áldást, a születések hanyatlását.

Egy ismert aksioma szerint a legnagyobb tőke az ember maga. Ép azért legsürgősebb feladata az arra hivatott tényezőknek, megfelelő és céltudatos intézkedésekkel emelni a nép jólétét, hogy ez által az állam legfontosabb, legnagyobb tőkéje lehetőleg emeltessék.

HIREK.

Halálozás. Dr. Bertin Lajos kir. alügyész súlyos vesztés érte e hó 12-én, midőn forrón szeretett neje: szül. Thulner Mária hosszú és kínos szenvedés után, életének 36. évében meghalt. Az elhunytat férjén és két serdületlen leánykán kívül nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése e hó 13-án élénk részvét mellett ment végbe.

A Magyar Kaszinó, mint már jeleztük, e hó 25-én rendezt legközelebbi estélyét, amely iránt már most élénk érdeklődés mutatkozik, annál inkább, mivel a rendezőség — élén Dr. Zoltán Sándor tszéki bíróval — minden lehető elkövet, hogy az estély minél nagyobb sikert érjen.

Álarcos jelmezbál. A magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyletnek Ujvidék városi választmánya e hó 23-án Dúngyerszky Lázárné és Dr. Dúngyerszky Gedeonné urhölgyek védnöksége alatt az Erzsébet termeiben álarcos jelmezbált rendez, melynek jövedelme a Vörös Kereszt alaptőkéjének gyarapítására szolgál. Kezdeté esti 9 órakor. Személyjegy ára 3 k. Jegyek előre válthatók Kuborczy M. és Hajek J. cukrászdáiban.

A beltéri katolikus kör e hó 22-én, jövő hét szerdáján Matkovits Béla főispán és neje védnöksége alatt a Récsei-Láng vigadóban műsorral egybekötött táncestélyt rendez.

Dalestély. A Frohsinn nevű dalárda e hó 26-án Récsei-Láng vigadótermében — táncsal egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez.

A lövészbál e hó 11-én tartatott, igen jól sikerült s azon a jelenvoltak igazán kedélyes, családias jellegű farsangi mulatság vig örömeit élvezték. A bálozó közönség csak a reggeli órákban távozott a bálból.

Statisztika. Magyarországon a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint van 2570 állami, 1358 községi, 12,960 felekezeti iskola. A tanítók száma a következő: 6773 állami, 4368 községi és 20.109 felekezeti. A tanulók száma 369,190 az állami, 219,414 a községi és 1.290,534 a felekezeti iskolákban.

Kinevezés. A király Fodor Mihály p. ü. tanácsos, zombori pénzügyigazgatónak a kir. tanácsosi címet és jelleget adományozta.

Államsegély. Faragó János kir. tanfelügyelő jelentése szerint az elmúlt hónapban a nem. áll. tanítók fizetésének — az 1907. 27. tc. értelmében való rendezése céljából 2008 kor., eddigelé összesen 190.183 k. államsegély folyósított.

Igazi bácskai lakodalom. A] hires nagy bácskai dáridóknak, a napokig tartó lakodalmaknak most már vége. Elvéve ha akad egy-egy. Most Madarásról jelenti tudósítónk, hogy ott négy napig tartott most egy esküvő. Schneider József vezette oltárhoz Müller Máriát, a

A
Városi Artézi
Jódozfürdő
≡ új pazar ≡
automobiljára
kedvezményes
≡ menet ≡
CSOPORT-
J-E-G-Y-E-K
a fürdő
pénztáránál
kaphatók.

legszebb madarasi hajadont. A lakodalom hét-fün délután kezdődött s csütörtökön éjszaka ért véget. A lakodalmon 1400 teríték volt s a négy napos dáridónelfogyott egy ökör nyársra huzva. 2 drb. fiatal marha, 8 drb. borju, 6 bárány, 650 liba, 425 pulyka, 1200 csibe, 60 gelem, 3400 kenyér, 400 csomag piskóta, 100 kg. rizskása, 100 doboz Willax kávékocka, 60 hektoliter bor és 100 hordó sör. A talp alá valót öt zenekar szolgáltatta.

Értesítés. Egy fiatal, törekvő és ambiciózus ujvidéki iparosra kívánjuk a t. közönség figyelmét felhívni, aki szakismereteinek gyarapítása és tapasztalatok gyűjtése végett még tetemes anyagi áldozatokra is kész, hogy a hazai iparosok versenyképességének emeléséhez hozzájáruljon. Grünberger Mór uri szabó január havában külföldi tanulmányuton volt. Most hazaérkezett, s Ferenc József-tér 1. sz. alatt levő műhelyét a legujabb követelményeknek megfelelően átalakította s azt próbateremmel is berendezte. Raktáron tartja a legmodernebb angol, valamint hazai szöveteket s úgy kitűnő szabással, mint a kivitel és feldolgozás divatos, szabatos voltával a legfokozottabb igényeket is megelégedésre kielégíteni képes. Ugy halljuk, hogy az uri közönség már is nagyszámu megrendeléseket tett a hazai és főleg helybeli iparosok jó nevét öregbíteni hivatott Grünberger-műteremben.

Közkórház Zomborban. Bácsmegeye törvényhatósági bizottságának kezdeményezése folytán már öt évvel ezelőtt megindultak a tárgyalások a Zomborban felállítandó vármegyei közkórház ügyében. Hosszu stagnálás után most ismét megmozdul a dolog, amennyiben a vármegye alispánja a városhoz intézett átiratában részletesen felsorolta azokat a teljesítményeket és áldozatokat, melyekkel a városnak hozzá kellene járulnia a nagyszámu intézmény létesítéséhez.

Kitüntetett bácskai lelkész. A király Arany Gusztáv pacséri református lelkésznek — aki korábban Ujvidéken mint segédlelkész működött — az ottani hitelszövetkezet igazgatójának, a hitelszövetkezeti mozgalom körül szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

Pályázat alapítványi helyekre. Budapest székesfőváros törvényhatósága által boldog emlékeztető József főherceg honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója emlékére, a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó, vagy tartozott egyének árvái vagy félárvai neveltetésére létesített alapítványi helyek közül jelenleg a József fiárvaházban két hely kerülhet betöltés alá, mely helyekre nézve a kijelölés joga az illetőségre való tekintet nélkül, József főherceget illeti meg. Ide vonatkozólag a honvédelmi miniszter a következő pályázati hirdetményt tette közzé: Az árvaházban való felvétel kelteikéig igazolandó; a) az, hogy a felvétetni kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott, vagy tartozó apának törvényes leszármazója; b) a vagyontalanság; c) félárvánál (akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága; d) hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 10-ik életévét még tul nem haladta; e) hogy ép testü és elméjü, himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott. Az árva kora és a szülők elhatározása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és a vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt

bélyegtelen kérvények, — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó pósta) is felemlítendő, — f. március hó 15-én a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ő Fenségéhez fognak felterjesztetni. Az alapítványi helyek az 1910/11. tanév folyamán lesznek betöltendőek s a felvétel vagy felvételről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

Csalás. Az idén a takarmány répamag ára örvendetes módon igen jutányos, ugyszólván a tavalyi áraknak harmadrészeért kapható a legmegbízhatóbb minőségben is. Dacára ennek, — mint értesülünk, — sok ismétlődő vidéki kereskedőnek Morvaországból, Bisenzből szállítanak csekély értékű répamagot. Köz tudomásu, hogy ott Oroszországból került csiraképtelen maggal keverik a jó csiraképes répamagot és ezen keveréket eladják kereskedőinknek, kik ugylátszik nem ismerik e dolgot. Akik tehát meg akarják magukat kimélni a későbbi nagy kellemetlenségektől, saját érdekükben cselcszenek, ha a nekik Bisenzből szállított répamagot, mielőtt elhasználnák, — alapos csirázási próbának vetik a.á.

Látogatás Csokonai Vitéz Mihálynál. A legnépszerűbb magyar utazó, Dörmögő Dömötör a Vaskapu felé utaztában kiszáll Debrecenben és látogatást tesz a „Csikóbőrös kulacs“ költőjénél. Hogy folyik le ez a látogatás, ezt mondja el Sebők Zsigmond a Jó Pajtás legújabb, február 12-iki számában. Sebők Zsigmond és Benedek Elek kedves gyermeklapjának ez a száma közöl még bájos verseket Endrődi Sándortól, Benedek Elektől, elbeszélést, Szemere Györgytől, cikket a könyvnyomtatás feltalálásáról Könyves bácsitól, meséket Nászai Elzától, Elek nagyapótól, Andor Józseftől, regény folytatást Rákosi Viktortól. Pozder Gyula mulatságos képe, egy jóízű tréfa, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám rendkívül érdekes tartalmát. — A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 k. 50 f. s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás kiadóhivatala: Franklin-Társulat (Budapest, Egyetem-u. 4.)

A főzés és sütés mestersége ma már egész művészetté fejlődött, amelynek mesterei naponként dicséretet és elismerést aratnak. Aki a háztartásbeli sütés művészetét behatóan megismerni óhajtja, tanulmányozza Dr. Cetker A. (Baden-Wien) legújabb sütő-könyvecskéjét, amelyet a hölgyek ingyen és bérmentve megkaphatnak, ha levelezőlapon fordulnak szerzőjéhez.

Naetter Lujza cs. és kir. udv. száll. Bpest Andrassy út 7. Külföldön szerzett élővirág ujdonságok, alkalmi csokrok, arrangementek, asztal és teremdiszek, koszorú műremekek beszerzésére legmelegebben ajánljuk; vidéki rendeléseket pontosan teljesít. — Telefon 28—55.

Gyermekek kalendárioma. Apró figyelmeségekkel lehet leginkább megszerezni a gyermekek szeretetét és Az Én Ujságom, Pósa Lajos pompás iljusági lapja valóban bőkezűnek mutatkozik az ilyen apró figyelmeségek dolgában. Hétről-hétre tartalmas eleven ujsággal állít be apró emberkékből álló óriási olvasótáborába és azonfelül még egy almanach-al is kedveskedik nekik. Ez az almanach Az Én-

Ujságom kalendárioma, amely ez évben szokatlanul gazdag tartalommal jelent meg. Ennél kedvesebb, tartalmasabb könyvet el sem gondolhatunk az ifjuság számára. Minden van benne, ami csak a gyermeket érdekelheti és ami benne van, az minden olyan, ami érdekli az ifjuságot; számtalan jókedvű történet, szép vers, sok kép, mese, tanulságos olvasmány, stb. és mindezt a java magyar írók írták, hogy Az Én Ujságom olvasóinak igazi örömet szerezzenek. A szép könyvet Az Én Ujságom minden előfizetője ingyen kapja meg. Az Én Ujságom előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fillér. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10. szám.

Este tyuhaj, reggel jaj

volt nékem, mielőtt Fáy valódi sodeni ásványpasztilláját használni kezdtem. Most már sem a dohányzás, sem az ivás nem árt, nem szenvedek, mint azelőtt, kellemetlen elnyájkasodásban s reggel nagyon jól érzem magamat. És mindezt annak köszönhetem, hogy este is, reggel is beveszek néhány Fáy-fele valódi sodenit. Egy doboz hosszú időre elegendő s ára csak 1 korona 25 fillér.

Főképviselő Magyarország és Ausztria részére W: Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, V/I Grosse Neugasse 27.

Nyilt tér.*)

A Városi Artézi fürdő Igazgatóságának Helyben.

Alulírott a tek. Igazgatóság vezetése alatti jódos fürdőben reumatikus fájdalmaimra irt kerestem s azt — hála a 10 fangó begöngyölésnek — és a fürdő kitünő gyógyvizének, meg is találtam.

Amidőn kötelességemet vélem teljesíteni azzal, hogy a tek. Igazgatóságnak ez uton forró köszönetet mondjak, teszem ezt azért is hogy a szenvedő emberiségnek megmutassam az utat, hol fájdalmaira enyhülést nyerhet.

Kiváló tisztelettel

Herbich Józsefné

kir. selyemfonógyári igazgató neje Ujvidéken.

Tek. Szerkesztőség!

Tisztelettel kérjük, sziveskedjék b. lapjában következő felszólalásunknak, illetve panaszunknak helyt adni:

Az ujvidéki pénzintézetek között az I. magyar előlegezési egylet egyikét az első helyeknek foglalja el úgy fenállásának hosszú idejét, mint az évről-évre örvendtesen fokozódó üzemet tekintve. Amiért ezuttal felszólalunk, az igazgatóság figyelmét akarja felhívni egy körülményre, melyet nem lehet el nem itélni. Ugy tudjuk, hogy Wurst Lajos vezérigazgató már igen hosszú idő — 6 hónap óta beteg s jóllehet szabadságot kapott, hogy gyógyuttra menjen, nemcsak ithon maradt, de ezen idő alatt határozottan károsodik az egylet az által, hogy évi 5000 koronában megállapított fizetését nemcsak ő kapja ezen idő alatt is, hanem az őt helyettesítő Urbán Ignác igazgatósági tagnak is, a helyettesítésnek most már jóformán 6 havi idejére napi 10 koronát kell fizetni alapszabályszerűen. Az előlegezési egyletnek részvényesei, betevői jobbára a

* Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

szegényebb kisebb polgári osztályból kerülnek ki, akik sokkal jobban rászorulnak, hogy betett fillérek többet is jövedelmezzenek, mint Wurst Lajos vezérigazgató ur, aki amugy is gazdag, annyira, hogy legalább betegségének hosszú idejére lemondhatna az erre az időre eső részéről, hogy ne kelljen duplán fizetni igazgatót is, meg igazgató helyetteset. Sorainkat az igazgatósági tagok sziveskedjenek megszívlelni.

Tisztelettel

több érdekelt betevő.

Közgazdaság.

Az amerikai kukorica művelési mód.

Érdekes eszmecsere folyt közelebb-ről az országos gazdasági egyesület tanácsstermében, ahol egybegyűltek azon magyar gazdák, akik az amerikai kukoricaművelési móddal már kísérleteztek.

Ez a kukorica művelési mód abban áll, hogy a kukorica egy méter sor és ugyancsak egy méter növény távolságra lesz vetve úgy, hogy egy fészekbe 3 szem kukorica lesz téve, tehát három szálnak is kell abból fejlődnie. A vetés többnyire gép segítségével történik ugyan, de történhetik kapával is, csak hogy kapu után nem kerülnek a szemek olyan egyenletesen mélyre, mint a vetőgép segítségével s így a fejlődés sem lesz egyöntetű. Az így elültetett kukorica azután folytonosan boronálva és kapálva lesz; a kukorica borona, az u. n. Wooder leginkább abban különbözik a közönséges boronától, hogy rugalmas fogai sokkalta hosszabbak és ezen fogak közül lesrófoltatik az, amely a kukorica sorok felett menne, hogy a kukorica szemet vagy csirát ne bántsa. Ezzel a Wooderrel a vetés utáni harmad-negyed naptól kezdve addig járjuk keresztül-kasul a talajt gyom irtás és talaj lazítás céljából, a míg a kukorica két arasz nagyságu nem lesz. Csak ezután következik a kapálás, a melyre szintén gépet használnak Amerikában, de a melyet esetleg közönséges kapával is lehet helyettesíteni, ezzel azonban sohasem szabad mélyre kapálni, hanem csak daraszolni. Legalább 3—4 szer kell megdaraszolni a kukorica táblát.

Ilyen művelési mód mellett a kukorica 2—3-szorta nagyobb termést ad mint a közönséges művelési móddal s az egybegyűlt gazdák közül csak egynek volt kicsiny, csupán 20 q termése, a többié mind 30—40, sőt 50 q-ra rugott kat. holdanként.

Természetes azonban, hogy a talaj trágyázottsága és előzetes megmunkálása a termés nagyságára elhatározó befolyással van. Amerikában a legnagyobb kukorica terméseket nyerik zöldtrágya és műtrágya együttes alkalmazásával olyan módon, hogy a tarlóba vetett csillagfürtöt ősszel alászántják, alászántás után 2—3 q szuperfoszfátot szórnak rá és azt beboronálják.

Különbben az őszi mély szántás nagy kukorica termésnek elengedhetetlen kelléke, mert csak az őszi mély szántással lehet a talajba juttatni a téli nagy csapadék mennyiségét, a mely nélkü nagy kukorica terméseket elérni nem lehet. Az ősszel megszántott talaj tavasszal nem kell újra szántani, hanem:

csak trágyázni s a vetés idejéig többször is megboronálni.

Ez volna rövid ismertetése azon egyszerű eljárásnak, a melylyel a kukorica terméseket megháromszorozni, megnégyesíteni lehet.

Felelős szerkesztő: Zambauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

• Mutatványszám ingyen! •

• JÓ PAJTÁS •
a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal: **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyveskereskedésben.
Kötésenként az egyedévre: 2 k. 50 f.

• Mutatványszám ingyen! •

Salvator

Világhírnévnek örvendő

Salvator

sörkülönlegességünk szállítása a régi tradicionális sokáshoz hiven, ez évben is február havában történik.

Hogy a n. é. közönség biztosítva legyen, miszerint „Salvator“-sört és nem annak valamely utánzatát kapja, kérjük az alant megjelölt — minden hordón és palackon látható — védjegyünkre, melyen a törvényileg védett „Salvator“ szó van feltüntetve, különösen ügyelni.

Paulanersörfőző
Részvénytársaság
Salvatorsörgyár
= München. =

Vezérképviselő:

Mezey és társa

Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

Telefon 58—60.

Allandó nagy raktár

hordókban és palackokban.

Raktár Ujvidéken:

Bauer Gyula urnál.

Meghívó.

Az I. okéri takaré- és segélyszövetkezet az 1911. évi február hó 26-án d. u. 2 óraker tartja meg az ev. iskola középso termében XVIII. évi rendes közgyűlését, melyre a t. c. tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat: 1.) A közgyűlési elnök és két hitelesítő tag megválasztása. 2.) Igazgatósi és felügyelő bizottsági évi jelentés. 3.) A zárszámadás előterjesztése és jóváhagyása s a felmentvény megadása. 4.) A felügyelő bizottság megválasztása. 5.) Határozathozatal az V. évtársulat kifizetési módozatáról. 6.) Indítványok.

Kelt Okéren, 1911. febr. hó.

Az igazgatóság.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerméka a háziassonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, egyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaháziszer

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. — Ez a háziszer hatásában és erőalkotásában felülmulhatatlan háziszer gümökáros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma köszvény, csusz, ischiás, izületilob, zsábabban szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszer.

Kapható városunkban a következő cégeknél: Grossinger János és Vuics János gyógyszerész-részeknél, Klein Oszkár duogeriájában, Wagner Testvérek, Stefanovits L. fiai, Nenadovits W., Stójkovits J. István, Brodszky A. Rosenblüth Samuel, Petrovits P. György kereskedőknél és végül Draginesics Koszta ügynökségében 1.20. 2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II., Fő-utca 77.

BERGER RIZZI gépiról, könyvviteli és gyorsíró

■■■ SZAKISKOLÁT NYITOTT, ■■■

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is. **DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

Mevételre kerestetik

egy jó menő vendéglő házzal jó forgalmas helyen. — Ajánlatok kéretnek „vendéglő” jelige alatt a kiadóban.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban,
5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.

Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
(saját házában).

100 darab

Névjegy

1.60 fillér.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Vasember c. palotában levő

„Gambrinus”
Sörcsarnokot és vendéglőt

f. február hó 1-én átvettem s naponta kitünő friss kőbányai sört és tiszta szerémi borokat fogok mérni. Azonkívül jó konyháro is gondoskodtam.

Perlits Alexander világhírű tamburások naponta játszanak.

Szolid és pontos kiszolgálás. Szives pártfogást kér mély tisztelettel

Petrovits Vazul
vendéglős.

Báli meghívókat

készít gyönyörű kiállításban Friedmann Sándor nyomdája.

Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidék